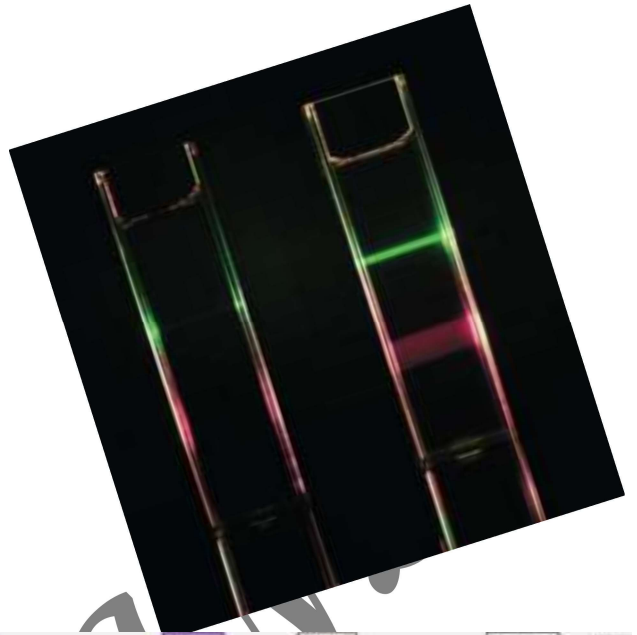
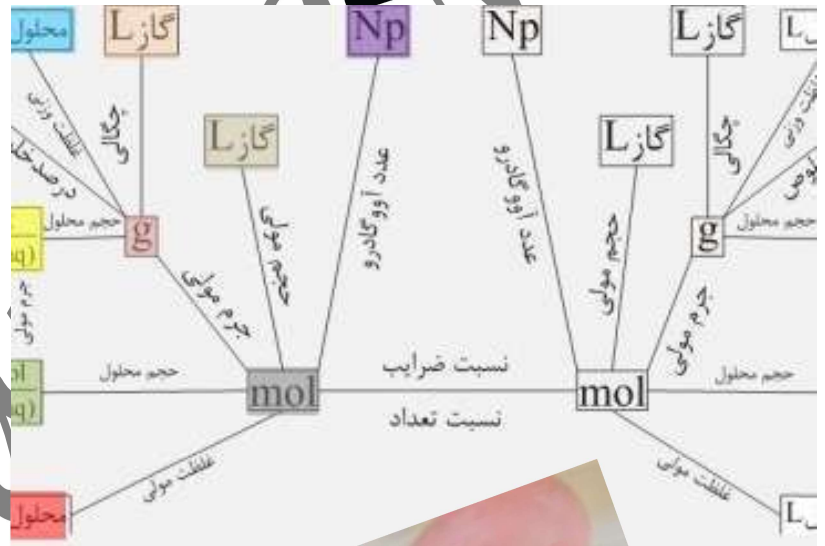

▲ 1s
 ▲ 2s 2p
 ▲ 3s 3p 3d
 ▲ 4s 4p 4d 4f
 ▲ 5s 5p 5d 5f
 ▲ 6s

PH	نمونه
PH = 0	اسید هیدروکلریک غلیظ
PH = 1	اسید باطری
PH = 2	آب لیمو
PH = 3	آب پرتقال
PH = 4	آب گوجه فرنگی
PH = 5	قهوه سیاه
PH = 6	مریم گلی
PH = 7	آب خالص
PH = 8	آب دریا
PH = 9	جوش شیرین
PH = 10	هیدروکسید منیزیم
PH = 11	محلول آمونیاک
PH = 12	آب صابون
PH = 13	نمفید کننده ها
PH = 14	چاه بلز کن مایع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هزار نکتہ شیمی

1000 نکتہ از متن شیمی دیپارٹمنٹ

کاری از:

@chemistryLAND

••• «هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ» آیه ۴، سوره حدید •••
او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید.

@cher

فصل یک شیمی دهم 90 نکته

1) مهبانگ و پیدایش عناصر

● برخی دانشمندان معتقدند سرآغاز جهان انفجاری مهیب به نام مهبانگ بوده است .

● با انفجار مهبانگ ذره های زیر اتمی مانند الکترون ، پروتون ، نوترون و... تشکیل شدند

● پس از مدت کوتاهی ابتدا عنصر **هیدروژن** و سپس **هلیوم** به وجود آمدند.

● با **گذشت زمان** و **کاهش دما** گاز های هیدروژن و هلیوم متراکم شده و مجموعه ای گازی به نام **سحابی** ایجاد کردند.

● بعدها سحابی ها سبب پیدایش **ستاره ها** و **کهکشان ها** شدند.

● درون ستاره ها در دماهای بسیار بالا واکنش های هسته ای رخ داده و **از عنصر های سبک تر ، عنصر های سنگین تر** پدید آمدند. (دما و اندازه هر ستاره تعیین می کند که چه عنصر هایی باید در آن ساخته شود).

● ستاره ها متولد می شوند. رشد می کنند و در نهایت متلاشی می شوند.

2) اگر در رابطه اینشتین جرم ماده بر حسب **کیلو گرم** و سرعت نور بر حسب **متر بر ثانیه** باشد ، انرژی بر حسب **ژول** به دست خواهد آمد

3) در واکنش های هسته ای ، مقداری از جرم به انرژی تبدیل می شود ، ؛ $E = mc^2$ هسته ای قانون پایستگی جرم برقرار نیست . (در

واکنش های شیمیایی قانون پایستگی جرم برقرار است . یعنی مجموع جرم فرآورده ها با مجموع جرم واکنش دهنده ها برابر است.)

4) به تعداد **پروتون های هسته ی اتم** هر عنصر ، عدد اتمی آن عنصر گفته می شود . آن را با **نماد Z** نشان می دهند . عدد اتمی هر عنصر منحصر به فرد است.

5) به مجموع تعداد **پروتون ها و نوترون ها** ی یک اتم عدد جرمی گفته می شود و آن را با **نماد A** نشان می دهند

6) در همه ی اتم ها به جز هیدروژن معمولی (سبک ترین ایزوتوپ هیدروژن) **تعداد نوترون ها برابر یا بیشتر از پروتون هاست.**

7) جرم یک اتم به طور عمده وابسته به تعداد پروتون ها و نوترون هاست

8) به اتم های یک عنصر که عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت دارند ایزوتوپ (هم مکان) می گویند.

9) ایزوتوپ های یک عنصر خواص شیمیایی مشابه دارند. اما در *برخی* خواص فیزیکی وابسته به جرم مانند چگالی و نقطه ی ذوب و جوش با هم تفاوت دارند.

10) رادیوایزوتوپ ها

برخی ایزوتوپ ها ناپایدارند، یعنی با گذشت زمان به صورت خود به خودی متلاشی می شوند. اغلب بر اثر متلاشی شدن علاوه بر ذرات پر انرژی مقدار زیاد انرژی هم آزاد می کنند.

- به ایزوتوپ های ناپایدار و پرتوزا رادیوایزوتوپ می گویند-

اغلب هسته هایی که نسبت شمار نوترون ها به پروتون های آن ها برابر یا بیشتر از $1/5$ باشند ناپایدارند.

- این جمله به این معنا *نیست* که همه ی هسته هایی که نسبت نوترون به پروتون در آن ها کمتر از $1/5$ باشد قطعا پایدارند مثلا برای تکنسیم این نسبت از $1/5$ کمتر است اما تکنسیم ناپایدار است.

11) ایزوتوپ های هیدروژن

- هیدروژن هفت ایزوتوپ دارد که سه تای آن (با اعداد جرمی 1، 2، 3) طبیعی و چهار تای آن (با اعداد جرمی 4، 5، 6، 7) ساختگی هستند.
- در بین ایزوتوپ های طبیعی ایزوتوپ های 1 و 2 پایدار و ایزوتوپ 3 ناپایدار است. همچنین تمام ایزوتوپ های ساختگی هیدروژن ناپایدارند.
- در بین ایزوتوپ های ساختگی هیدروژن ایزوتوپ 5 از بقیه پایدار تر و ایزوتوپ 7 از همه ناپایدار تر است.

نتیجه:

* با افزایش عدد جرمی ایزوتوپ های هیدروژن نیمه عمر آن ها به طور منظم کاهش نمی یابد *

12) تکنسیم نخستین عنصر ساخت بشر

● تکنسیم با عدد اتمی 43 و عدد جرمی 99 در گروه هفتم و دوره پنجم جدول تناوبی قرار دارد.

● یون دیدید با یون حاوی عنصر تکنسیم از نظر اندازه مشابه است. بنا براین از عنصر تکنسیم در پزشکی برای تصویر برداری تیروئید استفاده می شود.

● در مورد عنصر تکنسیم نسبت نوترون به پروتون * کمتر * از $1/5$ است. اما این عنصر * ناپایدار * است.

13) مقدار اورانیم با عدد جرمی 235 در مخلوط ایزوتوپ های طبیعی اورانیم کمتر از 7. درصد است. به فرایند هایی که دانشمندان برای افزایش مقدار این ایزوتوپ در مخلوط حاوی آن برای تهیه سوخت هسته ای انجام می دهند **غنی سازی ایزوتوپی** می گویند.

14) از رادیو ایزوتوپ آهن با عدد جرمی 59 برای تصویر برداری از دستگاه گردش خون استفاده می شود. (هموگلوبین خون دارای یون های آهن است.

15) به گلوکز دارای اتم پرتوزا گلوکز نشان دار می گویند. از گلوکز نشان دار برای تشخیص توده های سرطانی استفاده می شود.

16) از تصاویر موجود در فصل یک کتاب درسی دهم میتوان پی برد که **عناصر مس و فسفر** نیز در میان ایزوتوپ های خود دارای رادیو ایزوتوپ هستند.

17) مقدمه ای بر جدول دوره ای عنصر ها

● در جدول تناوبی امروزی عنصر ها بر اساس افزایش **عدد اتمی** کنار هم چیده شده اند.

● جدول تناوبی دارای **هفت ردیف افقی یا دوره** و **هجده ستون عمودی** یا گروه می باشد.

● نماد شیمیایی عنصر ها یک یا دو حرفی است که حرف اول نام لاتین به صورت بزرگ و حرف دوم در صورت وجود به صورت کوچک نوشته می شود.

● **لاتانیید ها** (عنصر هایی با عدد اتمی 57 تا 70) و **اکتیید ها** (عنصرهایی با عدد اتمی 89 تا 102) که به صورت دو ردیف در پایین جدول قرار

گرفته اند همگی متعلق به گروه سه هستند. به عبارتی گروه سه با 32 عنصر طولانی ترین گروه جدول است.

● در جدول **هفت عنصر** داریم که در دما و فشار اتاق به شکل مولکول های دو اتمی هستند $H_2.N_2.O_2.F_2.Cl_2.Br_2.I_2$.

● برای کنکور نماد شیمیایی و عدد اتمی 36 عنصر اول و همچنین تمام عناصر گروه یک ، دو ، هفده و هجده را بهتر است به خاطر سپرد.

18) اتم ها خیلی ریزند و اندازه گیری جرم آن ها به شکل مستقیم ممکن نیست . بنابراین دانشمندان مقیاس جرم اتمی را برای اتم ها به کار می برند . مطابق این مقیاس جرم اتم ها را با یکای جرم اتمی (amu) که معادل یک دوازدهم جرم ایزوتوپ کربن 12 است . می سنجند.

19) جرم هر پروتون و نوترون تقریباً یک amu و جرم الکترون حدود یک دو هزارم amu است.

20) جرم نوترون به مقدار جزئی از پروتون بیشتر است.

21) برای محاسبه جرم اتمی میانگین عناصری که **دو ایزوتوپ** دارند میتوان از این رابطه استفاده کرد. در این رابطه فراوانی ایزوتوپ سنگین تر را باید به صد تقسیم و سپس در معادله قرار داد

(فراوانی ایزوتوپ سنگین تر × تفاوت جرم دو ایزوتوپ) + جرم ایزوتوپ سبک تر = جرم اتمی میانگین

$$M = M_1 + (M_2 - M_1)F_2$$

22) برای عنصرهایی که دارای **دو ایزوتوپ** هستند . جرم اتمی میانگین به ایزوتوپی که فراوانی بیشتری دارد نزدیک است.

23) دانشمندان با استفاده از دستگاهی به نام **طیف سنج جرمی**، جرم اتمها را با **دقت زیاد** اندازه گیری می کنند.

24) جرم یک اتم هیدروژن برابر با گرم 1.66×10^{-24} amu است.

25) نوری که از ستاره یا سیاره ای به ما می رسد، نشان میدهد که آن ستاره یا سیاره **از چه ساخته** شده و **دمای آن** چقدر است.

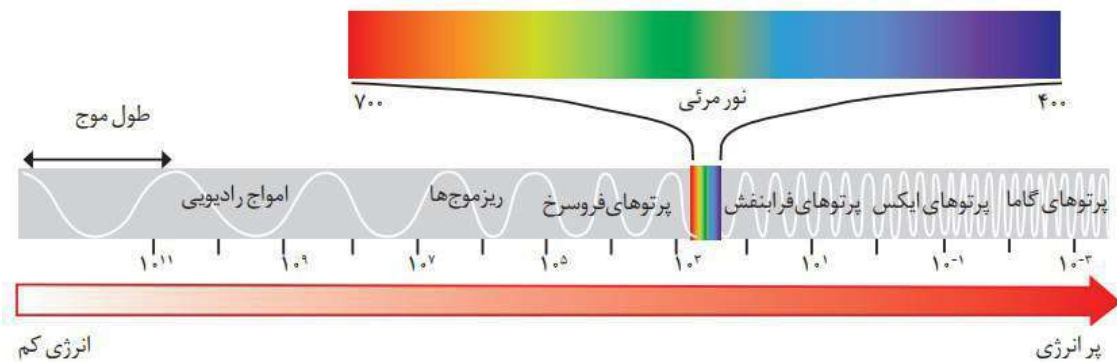
26) دانشمندان با دستگاهی به نام طیف سنج میتوانند از پرتوهای گسیل شده از مواد گوناگون، اطلاعات ارزشمندی درباره آنها به دست آورند.

27) نور خورشید، اگرچه سفید به نظر می رسد اما با عبور از قطره های آب موجود در هوا، که پس از بارش هنوز در هوا پراکنده است، تجزیه می شود و گستره ای پیوسته از رنگها را ایجاد می کند. این گستره رنگی، شامل **بینهایت طول موج** از رنگ های گوناگون است.

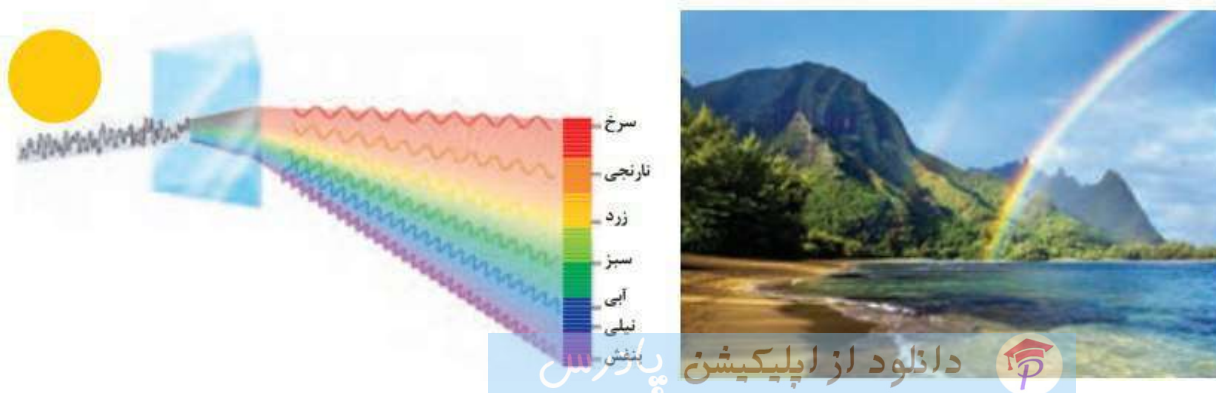
28) چشم ما تنها میتواند گستره محدودی از نور را ببیند. به این گستره، که رنگهای سرخ، نارنجی، زرد، سبز، آبی، نیلی و بنفش را در برمیگیرد، گستره مرئی می گویند.

29) بررسی ها نشان میدهد که نور خورشید شامل گستره بسیار بزرگتری نسبت به گستره ی مرئی است. پرتوهایی که از نوع پرتوهای الکترومغناطیسی است و با خود انرژی حمل میکند به طوری که هر چه طول موج آن کوتاه تر باشد، انرژی بیشتری با خود حمل میکند؛ برای نمونه انرژی نور آبی از نور سرخ بیشتر است.

30) نور مرئی تنها بخش کوچکی از گستره پرتوهای الکترومغناطیسی است. یکی از ویژگیهای موج، **طول موج** است که آن را با λ نشان میدهند.

31) هر چه طول موج پرتویی کوتاه تر باشد، هنگام عبور از منشور آن پرتو بیشتر شکسته می شود.

(32) نور زرد لامپ هایی که شب هنگام، آزادراه ها، بزرگراه ها و خیابان ها را روشن می سازد، به دلیل وجود بخار سدیم در آنهاست.

(33) از لامپ نئون در ساخت تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشته های نورانی سرخ فام استفاده می شود.

(34) بسیاری از نمکها شعله ی رنگی دارند.

سرخ	زرد	سبز
لیتیم نیترات	سدیم نیترات	مس (II) نیترات
لیتیم کلرید	سدیم کلرید	مس (II) کلرید
لیتیم سولفات	سدیم سولفات	مس (II) سولفات
فلز لیتیم	فلز سدیم	فلز مس

(35) رنگ شعله فلز سدیم و ترکیبهای گوناگون آن مشابه و زرد رنگ، رنگ شعله فلز مس و ترکیبهای گوناگون آن مشابه و سبزرنگ است.

(36) شیمیدانها به فرایندی که در آن یک ماده شیمیایی با جذب انرژی از خود، پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می دارد، نشر می گویند.

(37) اگر نور نشر شده از یک ترکیب لیتیم دارد در شعله را از یک منشور عبور دهیم، الگویی مانند شکل به دست می آید که به آن طیف نشری خطی لیتیم می گویند.

(38) طیف نشری خطی لیتیم در گستره مرئی، تنها شامل چهار خط یا طول موج رنگی است.

(39) هر فلز، طیف نشری خطی ویژه خود را دارد و مانند اثر انگشت ما، میتوان از آن طیف برای شناسایی فلز استفاده کرد.

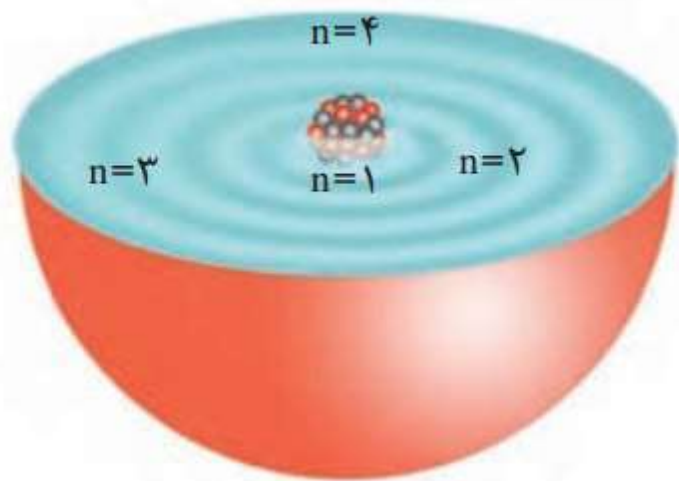
40) اتم هیدروژن به عنوان ساده ترین اتم، تنها دارای یک پروتون در هسته و یک الکترون پیرامون آن است .

41) از آنجاکه هر نوار رنگی در طیف نشری خطی، نوری با طول موج و انرژی معین را نشان میدهد، نیلز بور بر این باور بود که از بررسی تعداد و جایگاه آنها، میتوان اطلاعات ارزشمندی از ساختار اتم هیدروژن به دست آورد. او پس از پژوهش های بسیار، توانست مدلی برای اتم هیدروژن ارائه کند

42) اگرچه مدل بور با موفقیت توانست طیف نشری خطی هیدروژن را توجیه کند اما توانایی توجیه طیف نشری خطی دیگر عناصر را نداشت.

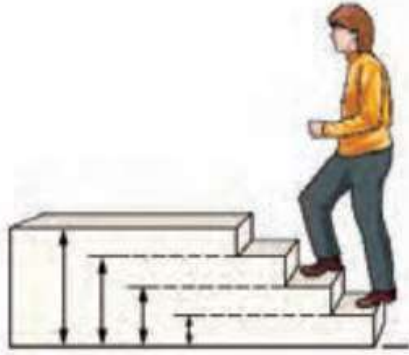
43) دانشمندان به دنبال توجیه و علت ایجاد طیف نشری خطی دیگر عناصر و نیز چگونگی نشر نور از آنها، ساختاری لایه ای برای اتم ارائه کردند.

44) لایه ها را از هسته به سمت بیرون شماره گذاری می کنند و شماره هر لایه را با n نمایش میدهند . n عدد کوانتومی اصلی نامیده میشود که برای لایه یاول، $n=1$ برای لایه ی دوم ... ، $2n =$ و برای لایه ی هفتم $n=7$ است.

45) ساختار لایه ای اتم

46) در ساختار لایه ای اتم، هر بخش پررنگ، مهمترین بخش از یک لایه یالکترونی را نشان می دهد. بخشی که الکترونهاي آن لایه، بیشتر وقت خود را در آن فاصله از هسته سپری می کنند به این معنا که الکترون در هر لایه ای که باشد در هم نقاط پیرامون هسته حضور مییابد اما در محدوده یاد شده احتمال حضور بیشتری دارد

(آ)

(ب)

47) مقایسه ی مصرف انرژی به صورت (آ) کوانتومی و

(ب) پیوسته

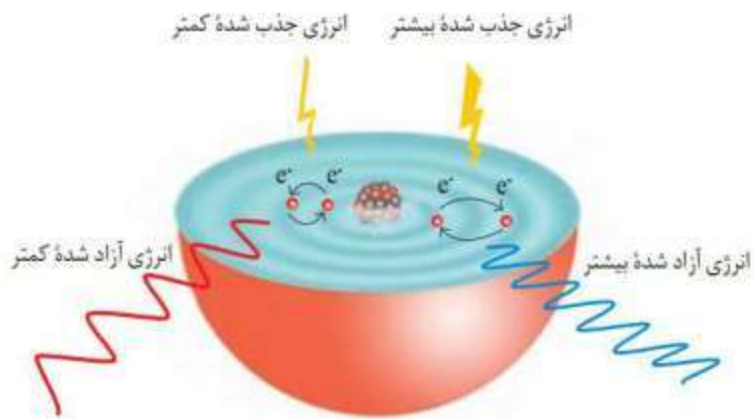
هرگز نمی توان جایی میان دو پله ایستاد .

برای بالا رفتن از هر پله باید انرژی معین و کافی صرف

کرد تا بدن را از آن پله به پله بعدی بالا بکشد؛ زیرا اگر انرژی به کار رفته کمتر از این مقدار انرژی باشد، دیگر نمیتوان به پله بالاتر رسید.

48) الکترونها در اتم نیز برای گرفتن یا از دست دادن انرژی هنگام انتقال بین لایه ها با محدودیت مشابهی همانند بالا رفتن از پلکان روبه رو هستند؛ برای نمونه، هنگامی که به اتمهای گازی یک عنصر با تابش نور یا گرم کردن، انرژی داده میشود، الکترونها با جذب انرژی معین از لایه ای به لایه ی بالاتر انتقال میابند. از سوی دیگر هر چه مقدار انرژی جذب شده بیشتر باشد، الکترونها به لایه های بالاتری انتقال می یابند.

49) در جابه جایی الکترون بین لایه ها، انرژی با طول موج معین جذب یا نشر می شود

50) انرژی دادوستد شده هنگام انتقال الکترونها در اتم، کوانتومی است.

که انرژی در پیمانه های معینی، جذب یا نشر میشود؛ به همین دلیل، چنین ساختاری را برای اتم، مدل کوانتومی اتم نامیده اند .

براساس این مدل، الکترونها در هر لایه، آرایش و انرژی معینی دارند و اتم از پایداری نسبی برخوردار است به طوری که گفته میشود اتم در حالت پایه قرار دارد.

در این ساختار، انرژی الکترونها در اتم با افزایش فاصله از هسته فزونی مییابد .

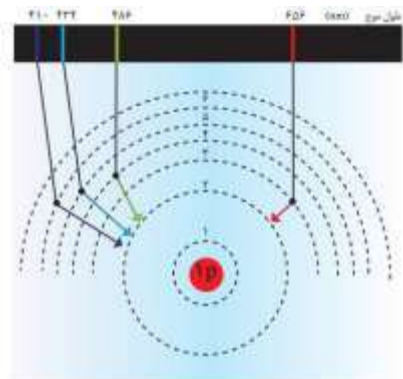
حال اگر به اتمها در حالت پایه انرژی داده شود، الکترونها آنها با جذب انرژی به لایه های بالاتر انتقال مییابد. به اتمها در چنین حالتی، اتمهای برانگیخته میگویند.

اتمهای برانگیخته پرنرژی تر، و ناپایدارند؛ از این رو تمایل دارند دوباره با از دست دادن انرژی به حالت پایدارتر و در نهایت به حالت پایه برگردند.

51) برای الکترون، **نشر نور**، مناسب ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است، الکترونها در اتم برانگیخته، هنگام بازگشت به حالت پایه، یا تراز پایین تر، نوری با طول موج معین نشر می کنند.

52) انرژی لایه های الکترونی پیرامون هسته هر اتم ویژه همان اتم و به **عدد اتمی آن وابسته** است،

انرژی لایه ها و تفاوت انرژی میان آنها در اتم عنصرهای گوناگون، متفاوت است؛ بنابراین انتظار میرود هر **عنصر**، طیف **نشری خطی منحصر به فردی** ایجاد کند.

53) چگونگی ایجاد چهار نوار رنگی **ناحیه ی مرئی** طیف **نشری خطی** اتم هیدروژن

54) با تعیین دقیق طول موج نوارهای نشر شده میتوان تصویر دقیقی از انرژی لایه های الکترونی و در واقع آرایش الکترونی اتم یافت.

55) عنصرها در جدول دوره های بر مبنای عدد اتمی یا تعداد الکترونها اتم خود، چیده شده اند. به طوریکه اتم هیدروژن با یک الکترون و اتم هلیم با دو الکترون به ترتیب اولین و دومین عنصر جدول است. این روند تا عنصر 118 جدول دوره های ادامه می یابد و اتم هر عنصر نسبت به اتم عنصر پیش از خود، یک الکترون بیشتر دارد.

56) در مدل کوانتومی اتم به هر نوع زیرلایه یک عدد کوانتومی نسبت می‌دهند. این عدد کوانتومی با **نماد** نشان داده شده و **عدد کوانتومی فرعی** نامیده میشود.

57) اتم را میتوان کره ای در نظر گرفت که هسته بسیار کوچک و سنگینی در مرکز آن جای دارد و محل تمرکز پروتونها و نوترون هاست .

58) پیرامون هسته، الکترونها در لایه های الکترونی حضور دارند .

59) هر لایه، خود از زیرلایه های متفاوتی تشکیل شده است به گونه ای که لایه ی اول دارای یک زیرلایه از نوع s با گنجایش ۲ الکترون، لایه ی دوم دارای دو زیرلایه از نوع s و p با گنجایش ۲ و 6 الکترون، لایه ی سوم دارای سه زیرلایه از نوع s، p و d با گنجایش ۲، 6 و 10 الکترون است.

60) مقدار n و ابرای زیر لایه ها در سه لایه یالکترونی نخست

نماد زیرلایه	عدد کوانتومی فرعی	تعداد زیرلایه	عدد کوانتومی اصلی
1s	l = 0	1	n = 1
2s	l = 0	2	n = 2
2p	l = 1		
3s	l = 0	3	n = 3
3p	l = 1		
3d	l = 2		

61) رفتار و ویژگی های هر اتم را می توان از روی آرایش الکترونی آن توضیح داد.

62) آفبا واژه ای آلمانی به معنای ساختن یا افزایش گام به گام است.

63) هنگام پرشدن اتم از الکترون، نخست زیرلایه ی s_1 و سپس زیرلایه های s_2 و p_2 از الکترون پر می شود؛ با این توصیف باید در اتم عنصرهای دوره سوم زیرلایه های $3s, p_3$ و d_3 پر شود. از این رو انتظار میرود که این دوره شامل 18 عنصر باشد؛ اما دوره سوم دارای 8 عنصر است. در واقع در این اتم ها تنها دو زیرلایه ی s_3 و p_3 در حال پر شدن است و زیرلایه ی d_3 در دوره بعد (چهارم) شروع به پر شدن می کند.

64) پر شدن زیرلایه ها تنها به عدد کوانتومی اصلی (n) وابسته نیست بلکه از یک قاعده کلی به نام قاعده آفبا پیروی می کند.

65) انرژی زیرلایه ها به n و $l + n$ وابسته است به طوری که اگر $n + l$ برای دو یا چند زیرلایه یکسان باشد، زیرلایه با n بزرگتر، انرژی بیشتری دارد.

66) گفتمی است که قاعده آفبا آرایش الکترونی اتم اغلب عنصرها را پیش بینی میکند؛ اما برای اتم برخی عنصرهای جدول نارسایی دارد. امروزه به کمک روشهای طیف سنجی پیشرفته، آرایش الکترونی چنین اتمهایی را با دقت تعیین می کنند.

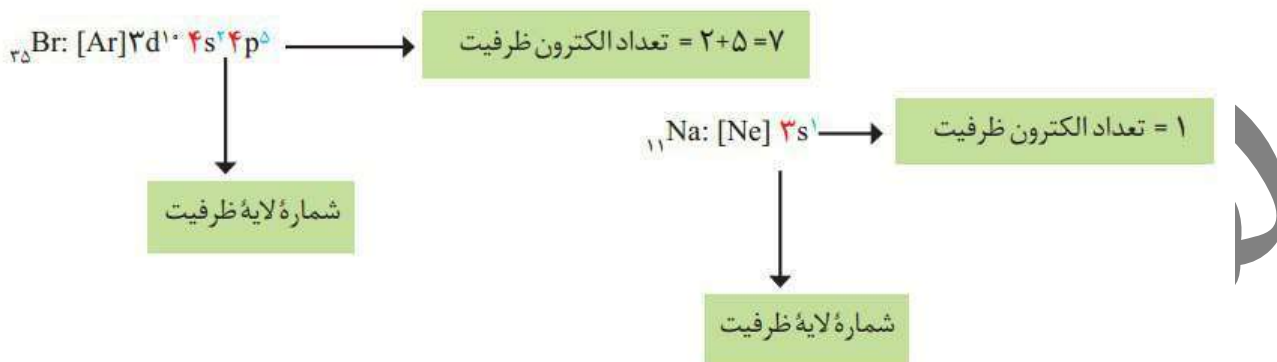
67) اتم های کروم و مس در بیرونی ترین زیر لایه ی خود تنها یک الکترون دارند.

68) آرایش الکترونی اتمها را به شیوه دیگری نیز میتوان نوشت که آرایش الکترونی فشرده خوانده میشود. در این آرایش الکترونی از نماد گاز نجیب استفاده شده است. برای دستیابی به آرایش فشرده، نخست آرایش اتم مورد نظر به صورت گسترده نوشته میشود؛ سپس بخشی از آرایش الکترونی، که همانند آرایش الکترونی یک گاز نجیب است با عبارت [نماد شیمیایی گاز نجیب] جایگزین می شود.

69) اهمیت آرایش الکترونی فشرده به دلیل نمایش آرایش الکترونها در بیرونی ترین لایه به نام لایه ی ظرفیت اتم است.

70) لایه ی ظرفیت یک اتم، لایه ای است که الکترونهای آن، رفتار شیمیایی اتم را تعیین میکنند. به الکترونهای این لایه، الکترونهای ظرفیت اتم می گویند.

71) آرایش الکترونی و تعیین الکترونهای ظرفیت در اتم های دسته ی S و دسته ی P

72) در عنصرهای دسته d از دوره چهارم، لایه ی ظرفیت شامل زیر لایه های 4s و 3d است.

73) گازهای نجیب در طبیعت به شکل تک اتمی یافت می شوند. این واقعیت بیانگر این است که این گازها واکنش ناپذیر بوده یا واکنش پذیری بسیار کمی دارند، از این رو پایدارند در لایه ی ظرفیت این اتمها، هشت الکترون وجود دارد (به جز هلیم که در تنها لایه ی الکترونی خود، دو الکترون دارد). با این توصیف میتوان نتیجه گرفت که بین پایداری و آرایش الکترونی لایه ی ظرفیت اتمها باید رابطه ای باشد به طوریکه اگر لایه ی ظرفیت اتمی، هشت تایی باشد، آن اتم واکنش پذیری چندانی ندارد.

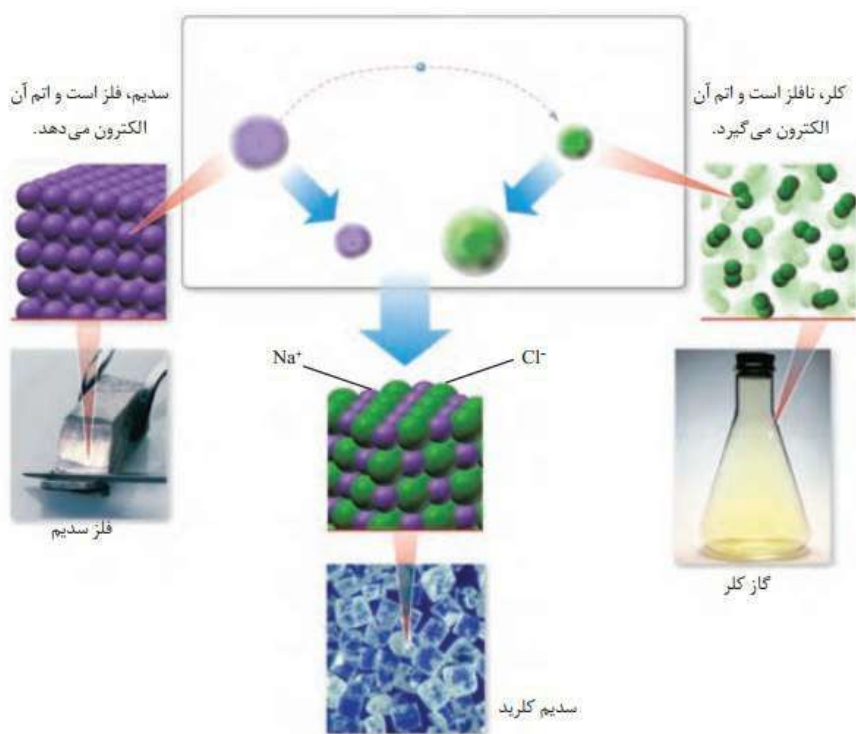
74) لوویس برای توضیح و پیشبینی رفتار اتمها، آرایشی به نام الکترون - نقطه ای ارائه کرد که در آن الکترونهای ظرفیت هر اتم، پیرامون نماد شیمیایی آن با نقطه نمایش داده میشود؛ برای نمونه، آرایش الکترون - نقطه ای سدیم به صورت Na است.

75) برای رسم آرایش الکترون - نقطه ای هر اتم، میتوان نقطه گذاری را از یک سمت برای مثال از سمت راست نماد شیمیایی عنصر آغاز کرد و نقطه های بعدی را در زیر، سمت چپ و بالای آن قرار داد. الکترون پنجم و پس از آن را باید طوری پیرامون نماد شیمیایی عنصر قرار داد که هر نقطه به صورت جفت نقطه درآید.

76) رفتار شیمیایی هر اتم به تعداد الکترونهاى ظرفیت آن بستگی دارد به طوریکه میتوان هشت تایی شدن لایه یظرفیت و دستیابی به آرایش گاز نجیب را مبنای میزان واکنش پذیری آنها دانست. در واقع اتمها میتوانند با دادن الکترون، گرفتن الکترون و نیز به اشتراک گذاشتن آن به آرایش یک گاز نجیب برسند و پایدارتر شوند.

77) اتمهای سدیم با از دست دادن الکترون به آرایش پایدار گاز نجیب پیش از خود (نئون) و اتمهای کلر با گرفتن الکترون به آرایش پایدار گاز نجیب هم دوره خود (آرگون) می رسند

78) واکنش اتمهای سدیم با کلر، دادوستد الکترون و تشکیل سدیم کلرید

79) هر ترکیب یونی از لحاظ بار الکتریکی خنثی است؛ زیرا مجموع بار الکتریکی کاتیونها با مجموع بار الکتریکی آنیونها برابر است.

80) یون تک اتمی، کاتیون یا آنیونی است که تنها از یک اتم تشکیل شده است؛ برای مثال یونهای Na⁺ و Cl⁻ تک اتمی هستند.

81) ترکیبهای یونی که تنها از دو عنصر ساخته شده اند، ترکیب یونی دوتایی نامیده میشود.

82) از دست دادن یا گرفتن الکترون نشانه ای از رفتار شیمیایی اتم است.

83) چند کاتیون و آنیون متعارف

نام و نماد شیمیایی کاتیون		نام و نماد شیمیایی آنیون	
Li^+	یون لیتیم	Br^-	یون برمید
K^+	یون پتاسیم	I^-	یون یدید
Mg^{2+}	یون منیزیم	N^{3-}	یون نیتريد
Ca^{2+}	یون کلسیم	S^{2-}	یون سولفید
Al^{3+}	یون آلومینیم	F^-	یون فلوئورید

84) بسیاری از ترکیبهای شیمیایی در ساختار خود هیچ یونی ندارند و ذره های سازنده آنها مولکولها هستند.

85) گاز کلر، که خاصیت رنگ بری و گندزایی دارد از مولکولهای دو اتم Cl_2 تشکیل شده است.

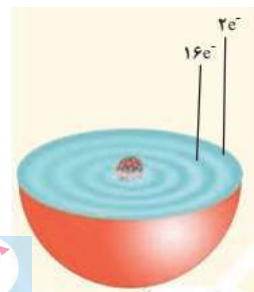
86) اتم نافلزها در شرایط مناسب با تشکیل پیوندهای اشتراکی میتواند مولکولهای دو یا چند اتمی را بسازد.

87) ترکیبهای شیمیایی که در ساختار خود مولکول دارند، ترکیبهای مولکولی نامیده می شوند.

88) گرافیت دگر شکلی از کربن است. در قرن شانزدهم میلادی قطع بزرگی از گرافیت خالص کشف شد که بسیار نرم بود. به دلیل شکل

ظاهری گرافیت، مردم در آن زمان می پنداشتند که گرافیت از سرب تشکیل شده است. امروزه با آنکه میدانیم مغز مداد از جنس گرافیت است، اما

این ماده همچنان به سرب مداد معروف است.

89) نیکل

90) مدل فضا پر کن برخی مولکول ها

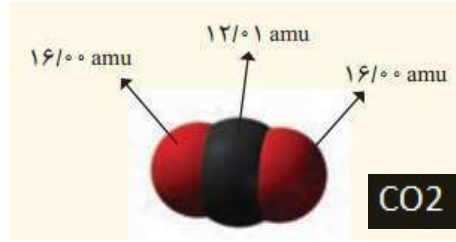
(HCl)

(NH₃)

(CH₄)

@chemistryLAD